

KURS DLA KANDYDATÓW NA CZŁONKÓW RAD NADZORCZYCH

BIZNES PLAN

- istota biznes planu i cel jego sporządzania
- adresaci biznes planu
- logika tworzenia biznes planu
- analiza zewnętrznych uwarunkowań działania firmy
- struktura biznes planu
- analiza przypadku konstrukcji biznes planu

ELEMENTY PRAWA CYWILNEGO

- pojęcie osoby fizycznej i osoby prawnej
- przedstawicielstwo i rodzaje pełnomocnictw
- oświadczenie woli, czynności prawne i ich forma
- posiadanie i prawa rzeczowe (własność, prawa rzeczowe ograniczone, użytkowanie wieczyste)
- podstawowe prawa obligacyjne w zakresie
- korzystania z mienia (dzierżawa, najem, użyczenie, leasing)

ŁAD KORPORACYJNY /CORPORATE GOVERNANCE/ W SPÓŁKACH SKARBU

- cel wprowadzania zasad corporate governance
- zasady dobrych praktyk - w tym dobre praktyki rad nadzorczych, zarządów i walnych zgromadzeń
- standardy pracy członków rad nadzorczych
- rola akcjonariuszy w ładzie korporacyjnym

KOMERCJALIZACJA I PRYWATYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW

- pojęcie komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego
- warunki, jakie powinny spełniać przedsiębiorstwa
- przygotowanie przedsiębiorstwa do komercjalizacji
- akt komercjalizacji przedsiębiorstwa skutki
- komercjalizacja przedsiębiorstwa z konwersją wierzytelności
- przesłanki i procedura
- prywatyzacja pośrednia i bezpośredni

KOMPETENCJE ORGANÓW SPÓŁEK PRAWA HANDLOWEGO

- zasady funkcjonowania rad nadzorczych w jednoosobowych spółkach skarbu państwa
- zarząd w spółkach
- rada nadzorcza w spółkach prawa handlowego
- walne zgromadzenie i zgromadzenie wspólników
- zasady odpowiedzialności cywilnej i karnej członków władz spółki

MARKETING W PRZEDSIĘBIORSTWIE

- zarządzanie marketingowe
- planowanie strategiczne biznesu
- analiza możliwości rynkowych
- organizowanie, wdrażanie i kontrola programów marketingowych

METODY WYCENY MIENIA PRZEDSIĘBIORSTW

- metody dochodowe, porównawcze, mieszane, rynkowe
- rzetelna wartość rynkowa
- wartość wewnętrzna (fundamentalna)
- wartość inwestycyjna
- wycena nieruchomości
- wartość firmy (ev enterprise value)

POMOC PUBLICZNA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

- dopuszczalność pomocy
- przesłanki udzielania pomocy
- system organizacyjny
- plan restrukturyzacji w oparciu o przepisy o pomocy publicznej
- sprawozdawczość i monitoring
- stan prawny

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I NAPRAWCZE

- prawo upadłościowe
- zdolność upadłościowa i przesłanki ogłoszenia
- skutki prawne ogłoszenia upadłości podmiotu
- rola i czynności organów występujących w postępowaniu upadłościowym
- rola wierzyciela w postępowaniu upadłościowym;
- charakterystyka postępowania układowego jako postępowania uzdrawiającego dłużnika
- ustawowe przesłanki otwarcia postępowania

PROBLEMATYKA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH A PRAWO PRACY

- podstawowe regulacje Kodeksu pracy
- skutki komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego
- problematyka zatrudniania członków zarządu spółek prawa handlowego
- kompetencje związków zawodowych

RACHUNKOWOŚĆ I FINANSE W PRZEDSIĘBIORSTWIE

- pojęcie i zakres rachunkowości
- podstawowe regulacje prawne dla rachunkowości w Polsce i na świecie
- schemat przebiegu zdarzeń układ i struktura bilansu, rachunku wyników
- rachunek przepływów pieniężnych
- analiza sprawozdań finansowych
- wartość pieniądza w czasie
- zapotrzebowania na kapitał obrotowy

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW

- przesłanki podejmowania działań restrukturyzacyjnych
- techniki restrukturyzacji oparte na aktywach i pasywach
- metody restrukturyzacji finansowej budowa programu restrukturyzacji

ROLA PAŃSTWA W GOSPODARCE

- publicznoprawne i prywatnoprawne funkcje Państwa
- Skarb Państwa jako forma działania państwa w stosunkach cywilnoprawnych
- zamówienia publiczne
- zasady wykonywania uprawnień przysługujących SP
- podstawowe kompetencje w sferze gospodarki wybranych organów państwowych

RYNEK KAPITAŁOWY W POLSCE

- organizacja i funkcjonowanie zasady obrotu papierami wartościowymi

SPÓŁKI HANDLOWE - TWORZENIE, ŁĄCZENIE, PODZIAŁ, FUNKCJONOWANIE I LIKWIDACJA

- przesłanki ustrojowe i gospodarcze zmian w sprawie spółek handlowych, ich charakter i zakres
- krajowy rejestr sądowy
- znaczenie rejestru dla bezpieczeństwa obrotu publicznego, jawności i przejrzystości działania spółek
- spółki osobowe prawa handlowego
- zakres regulacji prawnej spółek
- łączenie i przekształcanie spółek
- podział spółki
- odpowiedzialność cywilnoprawna i karna

WPROWADZENIE DO RACHUNKOWOŚCI ZARZĄDCZEJ I CONTROLLINGU

- rachunkowość jako źródło informacji
- rachunkowość zarządcza a rachunkowość finansowa
- rola rachunkowości zarządczej przy podejmowaniu decyzji
- narzędzia analizy ekonomiczno - finansowej
- istota, funkcje i zadania controllingu
- budżetowanie i analiza odchyleń
- controlling operacyjny, zorientowany na procesy, produkcji i logistyki, działalności marketingowej

ZASADY DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORCÓW

- pojęcie działalności gospodarczej i przedsiębiorcy, MŚP
- wolność działalności gospodarczej i jej ograniczenia (koncesje, zezwolenia, zgody administracyjne)
- tajemnica prawnie chroniona, ochrona dóbr osobistych oraz ochrona informacji niejawnych
- rejestr przedsiębiorców i inne rejestry
- zasady uczciwej konkurencji
- ochrona konsumentów
- działalność gospodarcza cudzoziemców i przedsiębiorstw zagranicznych, a podmiotów krajowych

ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM

- pojęcie zarządzania
- struktura organizacyjna a otoczenie firmy
- zarządzanie zasobami ludzkimi
- planowanie i podejmowanie decyzji
- strategia i zarządzanie strategiczne

BIZNES PLAN

BIZNES PLAN to długofalowy, kompleksowy plan podmiotu gospodarczego lub przedsięwzięcia inwestycyjnego

Zastosowanie biznes planu

- Uruchamianie działalności gospodarczej
- Pozyskiwanie partnerów gospodarczych i kapitału
- Przekształcenia przedsiębiorstw (prywatyzacja, restrukturyzacja)
- Konkursy menedżerskie
- Wycena dochodowa przedsiębiorstwa
- Likwidacja przedsiębiorstwa

ANALIZA OPŁACALNOŚCI PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH

Przyjmując najbardziej powszechne kryterium klasyfikacji tj. *kryterium uwzględniania zmiennej wartości pieniądza w czasie*, metody te można podzielić na dwie podstawowe grupy:

- Metody proste
- Metody dyskontowe

Andrzej Ludiwcki

ŁAD KORPORACYJNY (CORPORATE GOVERNANCE) W SPÓŁKACH SKARBU PAŃSTWA

Istota Corporate Governance

Istotą systemu *corporate governance* jest zapewnienie prorozwojowej równowagi pomiędzy interesami wszystkich podmiotów zaangażowanych w funkcjonowanie korporacji (inwestorów, menedżerów, pracowników, dostawców). Równowaga ta powinna być zapewniana przez zbiór różnorodnych instytucji prawnych i ekonomicznych tworzących formalny i nieformalny system regulacyjny determinujący zachowania. Przedsiębiorstwo będące zbiorem relacji kontraktowych funkcjonuje dzięki specyficznym „wkładom” oferowanym przez inwestorów (kapitał akcyjny, dług), menedżerów (przywództwo, wiedza), pracowników (np. praca fizyczna) i dostawców. (...)

Nadzór korporacyjny w Polsce

W Polsce zainteresowanie tematyką *corporate governance* przejawili jako pierwsze organy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie i środowiska związane z rynkiem kapitałowym. Pierwsza publiczna dyskusja na temat rodzimych modeli właścicielskiego nadzoru odbyła się w styczniu 1999 r. podczas I Forum Corporate Governance zorganizowanego przez Instytut Rozwoju Biznesu w Serocku we współpracy z Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie oraz Komisją Papierów Wartościowych i Giełd, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych, Polską Radą Biznesu, Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych, Stowarzyszeniem Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych w Polsce, Izbą Domów Maklerskich, Izbą Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych, Związkiem Banków Polskich, Związkiem Maklerów i Doradców i Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych.

Model nadzoru korporacyjnego w spółkach skarbu państwa w Polsce na tle tendencji światowych

Wyróżnia się trzy główne typy organizacji wykonywania praw właścicielskich w spółkach z udziałem Skarbu Państwa przez administrację państwową: model zdecentralizowany, model dualistyczny oraz model scentralizowany. W pierwszym z nich zadania te wykonują właściwi ministrowie sektorowi. W modelu dualistycznym, który wydaje się być najbardziej rozpowszechniony, odpowiedzialność jest podzielona pomiędzy właściwe ministerstwo sektorowe a inny organ administracji rządowej. W modelu scentralizowanym wykonywanie funkcji właścicielskich należy do kompetencji jednego ministra lub wyspecjalizowanego urzędu centralnego. Model ten jest rekomendowany w „Wytocznych OECD dotyczących nadzoru korporacyjnego w przedsiębiorstwach publicznych”.

Paweł Stopczyński

KOMERCJALIZACJA I PRYWATYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW

Komercjalizacja - polega na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę:

- z ograniczoną odpowiedzialnością
- akcyjną

Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, spółka ta wstępuje we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem było przedsiębiorstwo państwowe, bez względu na charakter prawny tych stosunków.

Podmiot aktywny – Minister właściwy ds. Skarbu Państwa

Proces komercjalizacji

- Realizacja:
 - na wniosek organu założycielskiego
 - na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa państwowego i rady pracowniczej
 - z własnej inicjatywy MSP
- W celu komunalizacji – na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, na obszarze której znajduje się siedziba tego przedsiębiorstwa, na podstawie uchwały organu stanowiącego tej jednostki

Akt komercjalizacji zastępuje czynności określone w przepisach Kodeksu spółek handlowych, poprzedzające złożenie wniosku o wpisanie spółki do rejestru przedsiębiorców.

W akcie komercjalizacji ustala się:

- statut spółki,
- wysokość kapitału zakładowego spółki,
- imiona i nazwiska członków organów pierwszej kadencji,
- osobę upoważnioną do zgłoszenia wniosku o wpisanie spółki do rejestru przedsiębiorców, jeżeli jest to osoba inna niż zarząd.

Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa reprezentuje Skarb Państwa w odniesieniu do spółki powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego.

Proces prywatyzacji bezpośredniej

- Organ założycielski dokonuje prywatyzacji bezpośredniej w imieniu Skarbu Państwa, w szczególności gdy z wnioskiem wystąpi dyrektor przedsiębiorstwa państwowego i rada pracownicza, albo wobec złożonej oferty.
- Organ założycielski wydaje, za zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, zarządzenie o prywatyzacji bezpośredniej. Od tego zarządzenia nie przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu.
- Organ założycielski dokonuje prywatyzacji bezpośredniej działając przez pełnomocnika (pełnomocnik do spraw prywatyzacji).
- W zarządzeniu organ założycielski określa w szczególności sposób prywatyzacji bezpośredniej.
- Z dniem wydania zarządzenia o prywatyzacji bezpośredniej ustaje działalność dotychczasowych organów przedsiębiorstwa państwowego, a ich funkcje wykonuje pełnomocnik do spraw prywatyzacji.
- Po dokonaniu czynności pełnomocnik sporządza bilans zamknięcia, a następnie niezwłocznie występuje z wnioskiem do sądu o wykreślenie przedsiębiorstwa państwowego z rejestru przedsiębiorców.
- O wykreśleniu przedsiębiorstwa państwowego z rejestru przedsiębiorców organ założycielski zawiadamia ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Marcin Orliński

KOMPETENCJE ORGANÓW SPÓŁEK PRAWA HANDLOWEGO

Nadzór

1. W spółce z o.o. prawo kontroli przysługuje każdemu wspólnikowi, o ile umowa spółki tej kontroli nie wyłącza. Rada nadzorcza lub komisja rewizyjna są obligatoryjne jeżeli kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 000złoty a wspólników jest więcej niż dwudziestu pięciu.
2. Kompetencje rady nadzorczej jako organu sprawującego stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich jej dziedzinach, w szczególności związane z zakończeniem roku obrotowego. W celu wykonania swoich obowiązków rada nadzorcza może badać wszystkie dokumenty spółki, żądać od zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu spółki.
3. Skład rady nadzorczej – minimum trzy osoby, w spółkach publicznych – pięć osób, powoływanych i odwoływanych przez walne zgromadzenie/uchwałą wspólników, o ile statut/umowa nie stanowią inaczej.
4. Przesłanki prawidłowości podejmowania uchwał, głosowanie, zwoływanie posiedzenia. Zasada kolegiąlnego działania w spółce akcyjnej, w spółce z o.o. każdy członek rady nadzorczej może samodzielnie wykonywać prawo nadzoru, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.
5. Zasady nadzoru właścicielskiego w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa.

Tajemnice Rady Nadzorczej

Rada nadzorcza jako organ zespołowy wyraża swoją wolę przez podjęcie uchwały. Każdy z członków rady nadzorczej wykonuje swoje uprawnienia w związku z pełnieniem funkcji, której atrybutem jest dostęp do stosownych dokumentów, informacji o spółce i działalności jej przedsiębiorstwa. Z prawem do informacji koreluje obowiązek dochowanie tajemnicy wiadomości, które członek rady nadzorczej uzyskał w związku z pełnieniem funkcji. Uzyskane informacje mogą zostać wykorzystane przez członka rady nadzorczej tylko zgodnie z interesem spółki.

Kodeks Spółek Handlowych nie reguluje procedury „jawności” i „tajności” podejmowania uchwał rady nadzorczej. Sprawy te mogą zostać uregulowane w statucie / umowie spółki na zasadzie analogii do przepisów art. 247 i art. 420 KSH odnoszących się do uchwał zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia wg. których tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na walnym zgromadzeniu. Rozwiązanie takie przyjął Minister Skarbu Państwa wprowadzając do wzorcowych: statutu i umowy spółki następujące zapisy: „Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Głosowanie tajne zarządza się na wniosek członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach osobowych.” Tajne głosowanie, w szczególności stosowane jest przy podejmowaniu uchwał o powołaniu, odwołaniu i zawieszaniu członków zarządu. Głosowanie tajne z przyczyn oczywistych, wyklucza podejmowanie uchwał w trybie pisemnym i za pośrednictwem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość co koresponduje z art. 222 par. 5 i art. 388 par. 4 KSH.

Anna Kowalik

MARKETING W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Marketing pojawił się nie jako konstrukcja myślowa na bazie teoretycznej analizy lecz jako racjonalna reakcja przedsiębiorstw na zjawiska gospodarcze- przede wszystkim na występowanie konkurencji.

Marketing to celowy sposób działania na rynku, oparty na zintegrowanym zbiorze instrumentów oraz orientacji rynkowej.

Marketing to podejmowanie działań polegających na zidentyfikowaniu, przewidywaniu oraz kreowaniu potrzeb odbiorców i kształtowaniu zaspokajających te potrzeby produktów .

- Jakie podmioty stosują obecnie takie podejście?
- Marketing zatem:
 - Nie jest przypadkowym zlepkiem działań
 - Opiera się na pewnej grupie instrumentów
 - Podstawą działania są zmienne warunki otoczenia
 - Marketing to pewna filozofia zarządzania przedsiębiorstwem
 - Stawia sobie za cel maksymalizację satysfakcji klienta, ale też przedsiębiorstwa poprzez realizowany zysk
- Istotą marketingu jest to, że przedsiębiorstwo dąży do osiągnięcia zysku, ale poprzez zaspokojenie wymagań klientów.
- Zarządzanie marketingowe to planowanie, organizowanie, wdrażanie i kontrola programów marketingowych

Stosowanie marketingu w biznesie jest związane z:

- Osiągnięciem określonych celów działania
- Wykorzystaniem ograniczonej wielkości i struktury zasobów
- Funkcjonowaniem przedsiębiorstwa na rynku
- Kierowaniem się przez przedsiębiorstwo określonym typem orientacji

Orientacja marketingowa

- Marketing nie powstaje w każdych warunkach rynkowych. Powstaje on w takich warunkach, które sprzyjają wykształcaniu się orientacji rynkowej w działaniu przedsiębiorstw.
- Sposoby działania na rynku: Orientacja na produkcję, orientacja na produkt, orientacja na sprzedaż, orientacja marketingowa
- Cechy orientacji marketingowej:
 - „Podmiotowym” punktem wyjścia w tej orientacji jest konsument
 - „Przedmiotowym” punktem wyjścia w tej orientacji jest rynek, tj. popyt i przyszłe potrzeby konsumentów
 - Punktem wyjścia w kształtowaniu zbioru działań i instrumentów marketingowych są zjawiska i podmioty zewnętrzne a nie wewnętrzne
 - Krytyczne znaczenie dla tej orientacji ma klient (zaspokajanie jego potrzeb) oraz konkurent (zaspokajanie potrzeb klienta lepiej niż to robi konkurencja)

Ponad to, w skład tematu **MARKETING W PRZEDSIĘBIORSTWIE**, wchodzi również materiał uzupełniający, tj. słownik pojęć związanych z tematyką marketingu, który obejmuje podstawowe pojęcia oraz pojęcia z zakresu analizy otoczenia przedsiębiorstwa, segmentacji, badań marketingowych, produktu, ceny, dystrybucji, promocji.

Marcin Awdziej

METODY WYCENY MIENIA PRZEDSIĘBIORSTW

Wartość firmy a wartość kapitałów własnych

Zależność pomiędzy wartością firmy a wartością kapitałów własnych jest następująca:

- EV** - wartość firmy
- E** - wartość kapitałów własnych
- D** - wartość kapitałów obcych oprocentowanych

Wartość firmy (EV Enterprise Value) – jest to wartość całej firmy dla wszystkich dostarcycieli kapitału tzn. wartość łączna dla dostarcycieli kapitału własnego oraz dla dostarcycieli kapitału obcego oprocentowanego,

Wartość kapitałów własnych (E Equity) – jest to część wartości całej firmy przynależna dostarcicielom kapitału własnego: właścicielom akcji lub udziałów,

Wartość kapitałów obcych (D Debt) – jest to część wartości całej firmy przynależna dostarcicielom kapitału obcego: instytucjom kredytującym, właścicielom papierów dłużnych wyemitowanych przez firmę.

Metody porównawcze - kluczowe fakty

Podstawowe cechy porównawczych metod wyceny:

- oszacowanie wartości opiera się na założeniu, iż identyczne lub podobne aktywa na powinny mieć taką samą wartość lub zbliżoną cenę na rynku kapitałowym,
- proces wyceny polega na wyliczeniu mnożników ceny porównywalnych firm do ich określonych wielkości ekonomicznych a następnie oszacowaniu wartości firmy wycenianej na podstawie jej wielkości ekonomicznych oraz mnożników wyznaczonych na podstawie firm porównywalnych,
- wycena statyczna, ponieważ z reguły opiera się na cenach firm porównywalnych oraz wielkościach ekonomicznych z pewnego momentu w czasie.

Ogólna charakterystyka metod majątkowych (skorygowane aktywa netto):

- oszacowanie wartości opiera się wycenie wartości poszczególnych aktywów należących do firmy,
- proces wyceny opiera się na korektach poszczególnych pozycji bilansu firmy, zarówno aktywów jak i pasywów,
- różnica pomiędzy skorygowaną wartością aktywów a skorygowaną wartością zobowiązań odzwierciedla skorygowaną wartość aktywów netto

Wady:

- metoda ta ignoruje wartość pieniądza w czasie oraz konieczność inwestowania
- metoda pomija ryzyko operacyjne oraz finansowe działalności firmy,
- metoda ignoruje politykę dywidend (potencjalnie niska wycena w sytuacji wypłaty zysków),
- metoda nie uwzględnia „miękkich obszarów zarządzania”, takich jak wizerunek, pozycja rynkowa, know-how, jakość zarządzania itp..
- jest to wycena statyczna na określony moment w czasie, nie odnosi się do perspektyw rozwojowych,
- bez korekt zawiera wartości historyczne,

Zastosowanie:

- dość popularna w Polsce szczególnie w ramach wycen prywatyzacyjnych,
- w przypadku gdy firma posiada znaczące aktywa materialne,
- gdy głównym motywem przejęcia jest zakup aktywów produkcyjnych (próba odpowiedzi na pytania „make or buy”).
-

dr Marcin Lewandowski

POMOC PUBLICZNA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Zasady udzielania pomocy publicznej

Wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi (art. 87 ust. 1 Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej)

Art. 87 Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej generalnie zakazuje udzielania pomocy. Zakaz stanowi, że **pomoc co do zasady jest niedopuszczalna jeżeli;**

- Jest udzielana przez państwo lub ze środków publicznych,
- Powoduje uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw,
- Zakłóca konkurencję lub grozi zakłóceniem ,
- Narusza wymianę handlową między państwami członkowskimi .

Tak więc należy wnioskować, że **pomoc publiczna państwa jest dozwolona warunkowo** i tylko wtedy gdy jej skutki ograniczają się tylko do tego państwa.

KATEGORIE POMOCY PUBLICZNEJ

Zgodnie z zasadami prawa europejskiego, przewiduje się udzielanie pomocy

regionalnej, horyzontalnej, sektorowej - przeznaczonej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w sektorach uznanych przez Komisję Europejską za wrażliwe.

BENEFICJENCI I PODMIOTY UDZIELAJĄCE POMOCY PUBLICZNEJ

Pomocą publiczną jest przysporzenie bezpośrednio lub pośrednio przez organy udzielające pomocy korzyści finansowych określonego przedsiębiorcy, w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej

PRZYSPORZENIE TAKIE STANOWI POMOC, JEŻELI;

Jest realizowane bezpośrednio z krajowych środków publicznych lub z takich środków przekazywanych innym podmiotom albo pomniejsza lub może pomniejszyć te środki oraz narusza lub grozi naruszeniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorców lub produkcji niektórych towarów.

Beneficjentem pomocy publicznej jest przedsiębiorca.

Przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dzu.U. z 2004r nr. 173 poz 1807 z późn. zmianami) jest osoba fizyczna, osoba prawna oraz nie mająca osobowości prawnej spółka prawa handlowego, która zawodowo, we własnym imieniu podejmuje i wykonuje działalność gospodarczą. Działalnością gospodarczą w rozumieniu w/w ustawy jest zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana , usługowa oraz poszukiwanie , rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Ważne jest również wyodrębnienie rodzaju zasadniczej prowadzonej działalności. Zgodnie z zasadami polityki konkurencji, pomoc publiczna może być kierowana przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorców, których Rozporządzenie Komisji 70/2001 definiuje w sposób następujący:

Ewa Tomaszewska-Plecan

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I NAPRAWCZE

Koszty postępowania upadłościowego

Do wydatków postępowania upadłościowego należą:

- wynagrodzenie syndyka, nadzorcy sądowego, zarządcy, ich zastępców oraz jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej wynagrodzenie kuratorów, jeżeli zostali powołani lub ustanowieni, jak również wydatki poniesione przez te osoby, jeżeli zostały uznane przez sędziego komisarza,
- wynagrodzenie osób, które zostały za zgodą sędziego komisarza zatrudnione przez syndyka, nadzorcę sądowego lub zarządcę albo którym za zgodą sędziego – komisarza zlecono wykonanie czynności,
- należności z tytułu składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe od wynagrodzeń osób, o których mowa powyżej,
- koszty obwieszczeń i ogłoszeń,
- koszty postępowania dowodowego oraz wysłuchania,
- koszty zgromadzenia wierzycieli, wydatki poniesione przez radę wierzycieli oraz wynagrodzenie członków rady,

Zakończenie i Umorzenie Postępowania Upadłościowego

Sąd umorzy postępowanie upadłościowe jeżeli:

- majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
- wierzyciele zobowiązani uchwałą zgromadzenia wierzycieli albo postanowieniem sędziego – komisarza nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania, a brak jest płynnych funduszy na te koszty,
- wszyscy wierzyciele, którzy zgłosili swoje wierzytelności, żądają umorzenia postępowania.

Z dniem uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego upadły odzyskuje prawo zarządzania swoim majątkiem i rozporządzania jego składnikami.

W sprawach, w których postępowanie upadłościowe obejmowało likwidację majątku, sąd po wykonaniu ostatecznego planu podziału stwierdzi zakończenie postępowania upadłościowego. Sąd stwierdza zakończenie postępowania także wtedy gdy w toku postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku upadłego wszyscy wierzyciele zostali zaspokojeni.

Podmioty uprawnione do prowadzenia postępowania naprawczego i podstawy jego prowadzenia

Przepisów dotyczących postępowania naprawczego nie stosuje się do przedsiębiorcy:

- który już prowadził postępowanie naprawcze, jeżeli od jego umorzenia nie upłynęły 2 lata,
- który już był objęty układem zawartym w postępowaniu naprawczym albo upadłościowym, jeżeli od wykonania układu nie upłynęło 5 lat,
- przeciw któremu przeprowadzono postępowanie upadłościowe obejmujące likwidację majątku, albo w którym przyjęto układ likwidacyjny, jeżeli od prawomocnego zakończenia postępowania nie upłynęło 5 lat,
- w stosunku do którego oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości albo umorzono postępowanie upadłościowe z braku majątku na zaspokojenie kosztów postępowania, jeżeli od uprawomocnienia się postępowania nie upłynęło 5 lat.

Paweł Stopczyński

PROBLEMATYKA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH A PRAWO PRACY

Podstawowe Zasady Prawa Pracy

Prawo pracy nie ma własnej odrębnej regulacji normowanych przez nie stosunków społecznych. Przy regulacji stosunków pracy stosuje się

- metodę cywilnoprawną, uznającą równorzędność podmiotów danego stosunku prawnego (umowa o pracę) albo
- metodę administracyjnoprawną opartą na zasadzie władztwa i podporządkowania, polegającą na bezpośredniej ingerencji państwa, drogą bezwzględnie obowiązujących nakazów i zakazów (zapewnienie warunków BHP, zakaz zatrudniania kobiet i młodocianych przy pracach im zabronionych, wymiar czasu pracy.

W prawie pracy wykształcił się sposób normowania treści stosunku pracy, polegający na kształtowaniu praw i obowiązków stron przez samych zainteresowanych. Dotyczy to np. zawierania między związkami zawodowymi i organami reprezentującymi pracodawców układów zbiorowych pracy, porozumień, regulaminów pracy i wynagradzania.

W systemie źródeł prawa pracy przyjęto zasadę, że akty prawne niższego rzędu mogą korzystniej rozwijać unormowania zawarte w aktach prawnych stojących wyżej w hierarchii źródeł prawa pracy. Art. 19 ust 8 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy stwierdza, że ratyfikacja konwencji nie może wpłynąć na jakąkolwiek ustawę, orzeczenie, zwyczaj lub umowę zapewniające pracownikom korzystniejsze warunki aniżeli te, które przewiduje konwencja. Dlatego też kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1976 roku Dz.U. z 1998r. Nr 21 poz.94 z późn. zm.) stanowi w art. 18, że postanowienia umów o pracę oraz innych aktów na podstawie których powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy. Obecnie, w obliczu członkostwa Polski w Unii Europejskiej podstawowym zadaniem jest uznanie unijnego porządku prawnego. Największe znaczenie dla spraw pracowniczych ma rozdział Traktatu Wspólnot Europejskich, zwany Kartą Społeczną. Najważniejszy artykuł 119 mówi, że:

„Każde państwo członkowskie powinno zapewnić i następnie stosować zasadę jednakowego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn za wykonywanie jednakowej pracy. Dla celu Artykułu – płaca- oznacza normalne wynagrodzenie lub płace minimalną lub pensję i każdą inną formę zarówno w gotówce, jak i w naturze, którą pracownicy otrzymują bezpośrednio lub pośrednio z racji wykonywania pracy na rzecz pracodawcy.

Prawna sytuacja pracowników i pracodawców w przypadku zwolnień grupowych

Zgodnie z art.2 kodeksu pracy, pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, minowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Zatrudnienie jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy. Pracownikiem może być wyłącznie osoba fizyczna. W praktyce napotykamy nieraz na trudności w określeniu czy dana osoba zawarła umowę o pracę czy umowę zlecenia czy też umowę o dzieło gdyż nazwa umowy nie ma znaczenia decydującego. Istotne jest, czy świadczenie, do którego się osoba umową zobowiązała, stanowi pracę w rozumieniu kodeksu pracy, czy usługę lub dzieło będące przedmiotem umowy cywilnoprawnej. Art. 239 § 2 dopuszcza objęcie układem zbiorowym pracy osób świadczących pracę na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy, w tym także emerytów i rencistów. Układ może obejmować te osoby dodatkowo i nie może określać warunków jakim powinna odpowiadać treść stosunku pracy. Układ nie może też zawierać postanowień, które prowadziłyby do przekształcenia umowy cywilnoprawnej w stosunek pracy.

Ewa Tomaszewska-Plecan

RACHUNKOWOŚĆ I FINANSE W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Rachunkowość to ten obszar funkcjonowania przedsiębiorstw i przedsiębiorców, który dostarcza wiarygodnych i pogłębionych informacji, pomocnych w ocenie stanu gospodarczego jednostki. Na podstawie informacji dostarczanych przez rachunkowość można dokonać analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki gospodarczej w minionych okresach, a także na podstawie zaobserwowanych trendów zmian wnioskować o sytuacji firmy w przyszłości.

Spośród wielu definicji rachunkowości na uwagę zasługują następujące:

1. Rachunkowość to system ciągłego w czasie ujmowania (rejestrowania), grupowania, prezentowania i interpretowania, wyrażonych w pieniądzu i bilansujących się ogólnych i szczegółowych danych liczbowych o działalności gospodarczej i sytuacji majątkowej jednostki gospodarującej.
2. Rachunkowość jest to system informacyjny służący użytkownikom do podejmowania decyzji gospodarczych, zwłaszcza finansowych oraz do oceny działalności gospodarczej i rozliczania kierownictwa z odpowiedzialnego i efektywnego zarządzania powierzonym majątkiem oraz pozycji rynkowej jednostki gospodarczej.

Wobec powyższego, tak dużego znaczenia informacji przedstawianych przez rachunkowość oraz wagi podejmowanych na ich podstawie decyzji ekonomicznych w celu zapewnienia w/w cech rachunkowość powinna być prowadzona i prezentowane według jednolitych zasad, czemu służą na świecie i coraz częściej są wykorzystywane w Polsce:

- dyrektywy Rady Wspólnot Europejskich,
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości,
- Międzynarodowe wytyczne oraz zalecenia

Biorąc pod uwagę funkcje rachunkowości i odbiorców jej „produktu” można ją podzielić (jest to podział tylko umowny, powszechnie stosowany w literaturze) na:

- **rachunkowość finansowa** – pod tym pojęciem rozumie się dość powszechnie tę część rachunkowości, która zajmuje tzw. księgowaniem tj. rejestrowaniem wszystkich zdarzeń i operacji gospodarczych w odpowiedniej formie i czasie oraz sporządzaniem wszelkich - wymaganych przepisami prawa - sprawozdań prezentujących informacje ekonomiczne dla otoczenia podmiotu gospodarczego, a więc akcjonariuszy, urzędów państwowych, instytucji finansowych. Oczywiście dane emitowane przez rachunkowość finansową są wykorzystywane również wewnątrz przedsiębiorstwa m.in. w rachunkowości zarządczej;
- **rachunkowość zarządcza** – określa ona tę część rachunkowości, która koncentruje swą uwagę na „produkowaniu” informacji dla celów zarządzania podmiotem gospodarczym; inaczej mówiąc jest to ta część przetwarzania informacji ekonomicznej, którą kierownictwo podmiotu gospodarczego wykorzystuje do zarządzania bieżącego i strategicznego; w przeciwieństwie do rachunkowości finansowej rachunkowość zarządcza koncentruje się głównie na informacjach prospektywnych (przyszłych) i nie ma też żadnych określonych regulacji prawnych;
- **rachunkowość podatkowa** – określa tę część rachunkowości, która informuje o aktualnych zobowiązaniach podatkowych jednostki gospodarczej wobec fiskusa, odroczonej podatkach.

Michał Lehamn

RESTRUKTURYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW

Przyczyny pogarszania się kondycji firmy

Przyczyny wewnętrzne

- nieefektywne zarządzanie
- nieodpowiednie planowanie i kontrola finansowa
- niewystarczające zarządzanie kapitałem obrotowym
- wysokie koszty działalności
- niedostateczne działania marketingowe
- skala działalności przekraczająca możliwości finansowe
- „wielkie przedsięwzięcia”
- fuzje i przejęcia
- polityka finansowa
- inercja i bałagan organizacyjny
- brak polityki właścicielskiej

Przyczyny zewnętrzne (przykładowe)

- zmiany w popycie rynkowym
- konkurencja
- niekorzystne zmiany w cenach towarów

Diagnoza stanu firmy

Cele diagnozy stanu firmy

- ocena, czy firma jest zdolna do przetrwania w krótkim okresie (co najmniej trzy miesiące) lub ustalenie wielkości zewnętrznego finansowania, które zapewniłoby przetrwanie
- określenie, czy możliwe jest przywrócenie dobrej kondycji firmie w średnim i długim okresie
- ocena różnych rozwiązań, które można wdrożyć i ustalenie, które z nich przyniosą najwięcej korzyści grupom interesu.
- identyfikacja najważniejszych problemów - czy mają one charakter strategiczny, operacyjny czy mieszany i stwierdzenie, jaki zestaw działań jest potrzebny, aby firma przetrwała w krótkim i długim okresie
- uzyskanie stanowiska najważniejszych grup interesu, ich chęci współpracy, ewentualnej gotowości do współfinansowania restrukturyzacji, siły przetargowej itp.
- dokonanie wstępnej oceny kierownictwa. określenie, kto z członków kierownictwa mógł przyczynić się do problemów firmy, a kto może pomóc w ich rozwiązaniu? czy można z nimi współpracować? czy ktoś powinien odejść natychmiast?

dr Marcin Lewandowski

ROLA PAŃSTWA W GOSPODARCE

Organy władzy państwowej

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stanowi w artykule 10, że ustroj Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze

- władzy ustawodawczej, którą sprawują Sejm i Senat
- władzy wykonawczej, którą sprawują Prezydent i Rada Ministrów
- władzy sądowniczej, którą sprawują sądy i trybunały

Pojęcie administracji publicznej

Administracja publiczna to prawnie wyodrębniona część aparatu państwowego mająca na celu realizację zadań publicznych.

Aby w każdej jednostce terytorialnej ustanowić odpowiedni organ administracji, który by działał w ściśle oznaczonych granicach terytorialnych, dokonuje się podziału terytorialnego państwa. Podział terytorialny jest tworzony dla podmiotów państwowych w celu wprowadzenia pewnego ładu i porządku w działalności na określonej przestrzeni. Z dniem 1 stycznia 1999 r. został wprowadzony trójstopniowy podział terytorialny państwa. Obecnie jednostkami podziału terytorialnego są gminy (2478) , powiaty (314 i 65 miast na prawie powiatu), podregiony (66), województwa (16) i regiony (6 - Centralny, Południowy, Wschodni, Północno-Zachodni, Południowo-Zachodni, Północny).

Kompetencje organów administracji

Aparat administracyjny państwa może charakteryzować centralizacja polegająca na takiej organizacji, w której organy niższego stopnia są hierarchicznie podporządkowane organom wyższego stopnia. Organ niższego stopnia nie ma zagwarantowanej samodzielności w podejmowaniu decyzji. Organ wyższego stopnia wpływa na organ niższego stopnia za pomocą poleceń instrukcji wytycznych. W administracji scentralizowanej występują zjawiska skupiania i rozpraszania kompetencji. Skupienie kompetencji przez jeden lub kilka organów stanowi koncentrację kompetencji. Przenoszenie kompetencji na większą liczbę organów oznacza dekoncentrację.

Formy działania administracji

Wszystkie działania administracji muszą się opierać na określonej podstawie prawnej. Jest to zasada wynikająca z Konstytucji. Prawne uregulowanie instrumentów, za pomocą których działa organ, stanowi prawną formę działania administracji. Czasami ustawy, nakładając na administrację obowiązek wykonywania określonych zadań, nie precyzują formy, za pomocą której zadania mają być realizowane. W takiej sytuacji organ administracji zobowiązany jest do wyboru formy działania, która jest najwłaściwsza w określonych warunkach. Z formami działania administracji są związane metody działania, które można określić jako styl rozwiązywania spraw określonego typu.

Ewa Tomaszewska-Plecan

RYNEK KAPITAŁOWY W POLSCE

Rynek kapitałowy, w odróżnieniu od rynku pieniężnego, jest rynkiem pozyskiwania i alokacji kapitału rezerwowego czy kapitału inwestycyjnego. Czasem określa się go jako rynek kapitału średnio czy długoterminowego. Tym nie mniej podział ten przy obecnym stanie technik finansowych nie jest podziałem zupełnym. Wiadomo, że dzięki odnawialności instrumentu krótkoterminowego można za jego pośrednictwem finansować przedsięwzięcia średnio bądź długoterminowe. Tym samym podział na instrumenty krótkoterminowe i średnio lub długoterminowe zaciera się.

W skład rynku kapitałowego wchodzi: rynek akcji, praw poboru, obligacji oraz rynek praw pochodnych. Rynek kapitałowy, ze względu na funkcję wypełnianą w stosunku do przedsiębiorstw, można podzielić na rynek finansowania (podział na rynek pieniężny i kapitałowy, czy krótko bądź długoterminowy w tym sensie zaciera się) – obejmujący akcje, obligacje, prawa poboru czy commercial paper bądź bony skarbowe i na rynek instrumentów finansowych, które pozwalają na zarządzanie ryzykiem.

Rynek finansowych instrumentów pochodnych, tzw. PIF-ów, powstałych na bazie instrumentów podstawowych, jest rynkiem alokacji ryzyka za pośrednictwem tych instrumentów.

Rynek papierów wartościowych zawiera się zarówno w rynku pieniężnym jak i kapitałowym (akcje, obligacje).

Ze względu na sposób regulacji prawnej rynek finansowy dzielimy na: rynek regulowany i rynek prywatnoprawny. Pierwszy z nich, ze względu na szerokie zastosowanie i szczególną funkcję w stosunku do gospodarki danego kraju i centralizację obrotu, jest szczegółowo.

Rynki prywatnoprawne służą do dwustronnej zamiany (kupna/sprzedazy) papierów wartościowych i są regulowane zarówno przez kodeks handlowy, jak i kodeks cywilny (przekaz i papiery wartościowe). Ze względu na ochronę bezpieczeństwa i pewności publicznego obrotu kapitałowego, ustawodawca polski wprowadził szczegółowe zasady dokonywania tego obrotu, mając na uwadze ujednoczenie zasad i realizację reguły przejrzystości rynku kapitałowego.

Rynek papierów wartościowych

Rynek papierów wartościowych, zarówno publiczny jak i niepubliczny, obejmuje rynek pierwotny i wtórny. Pierwszy to rynek zbywania papierów przez emitenta nowych papierów, drugi obejmuje transakcje dalszej sprzedaży papierów i zamiany tych papierów na gotówkę.

Rynek pierwotny ma na celu zapewnienie finansowania przedsiębiorstw i rozmieszczenie kapitałów. Inaczej mówiąc, jest to rynek poszukiwania pierwotnego inwestora. Funkcją rynku wtórnego jest zapewnienie płynności rynku kapitałowego i wycena rynkowa danych papierów wartościowych. Płynność rynku oznacza możliwość uzyskania środków finansowych przed terminem realizacji papierów wartościowych. Często są to terminy odległe w czasie, ponieważ są one powiązane, jak w przypadku akcji, z czasem istnienia spółki. Związek między rynkiem pierwotnym i wtórnym jest istotny dla emitentów papierów wartościowych. Spółka, która ma trudności z utrzymaniem ceny swoich akcji na rynku wtórnym, będzie miała trudności ze znalezieniem nabywców na nowoemitowane akcje.

Mariola Lemonier

SPÓŁKI HANDLOWE - TWORZENIE, ŁĄCZENIE, PODZIAŁ, FUNKCJONOWANIE I LIKWIDACJA

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy jest tworzony z wkładów wspólników wnoszonych do spółki do momentu zarejestrowania spółki. Kapitał zakładowy stanowi określoną wartość zapisaną w bilansie spółki po stronie biernej (pasywa). Jest on w sensie ścisłym traktowany jako wielkość formalna stanowiąca sumę wkładów w kapitale zakładowym. Jako zapisowi rachunkowemu po stronie pasywnej w bilansie odpowiada po stronie aktywów suma składników majątkowych, które zostały nabyte za wkłady majątkowe wspólników. Suma tych składników jest wpisywana po stronie czynnej (aktywa). W toku działalności spółka nabywa nowe składniki majątkowe, które powiększają jej majątek, ale nie wpływa to na wartość kapitału zakładowego. Ten ostatni jako wielkość formalna może być w toku działalności podwyższony lub obniżony do granicy 50 000 zł. Funkcja prawna kapitału zakładowego polega na tym, że jest warunkiem utworzenia spółki. W zamian za wkłady wnoszone do spółki wspólnicy otrzymują udziały w kapitale zakładowym, o określonej wartości nominalnej. Udziały mogą mieć równą i nierówną wartość nominalną. Od wartości nominalnej należy odróżnić wartość realną, według której zbywane są udziały. Wartość księgową czy bilansową są jedną z podstaw obliczania wartości realnej. Minimalna wartość jednego udziału wynosi 50 zł. (...)

Spółka w organizacji

Jeżeli dokonane czynności faktyczne i prawne spełnią wymogi zarejestrowania spółki, spółka w organizacji staje się spółką właściwą i uzyskuje osobowość prawną. Mamy tu do czynienia z zasadą kontynuacji, polegającą na bezpośrednim wstąpieniu we wszelkie prawa i obowiązki spółki w organizacji. Od momentu zarejestrowania spółki, spółka z o.o. lub akcyjna staje się podmiotem praw i obowiązków spółki w organizacji. Stosujemy wówczas wprost przepisy odnoszące się do danej spółki po wpisie. Nie oznacza to zwolnienia od odpowiedzialności za zobowiązania zaciągnięte przed wpisem do rejestru. W takim przypadku zastosowanie ma art. 13 k.s.h. (odpowiedzialność zewnętrzna) i odpowiednie przepisy (art. 161 § 3, art. 323 § 3 k.s.h.) regulujące zasady "rozliczania" między spółką a wspólnikami czy też osobami działającymi. Przyjęcie zasady kontynuacji odnosi się do: stosunków cywilnoprawnych, administracyjnoprawnych, członkowskich, pracowniczych. Na dokonanie wstąpienia w prawa i obowiązki spółki w organizacji nie jest potrzebna czyjkolwiek zgoda (np. wierzycieli).

Wnoszenie aportów

Wnoszenie aportów do spółki z o.o. jest w zasadzie poza kontrolą biegłych, sądu, istnieje niebezpieczeństwo zawyżenia wartości aportu. Artykuł 175 k.s.h. dotyczy wnoszenia aportów do spółki w każdej sytuacji: a więc wnoszenie przy tworzeniu spółki, jak i przy podwyższaniu kapitału zakładowego. Zawyżenie wartości aportu będzie miało miejsce, gdy przyjmimy dla określenia wartości kapitału zakładowego wyższą wartość aportu, niż ma on w rzeczywistości, i przyznamy za to nieadekwatną wartość udziałów w kapitale zakładowym.

Monika Kacprzyk-Wojdyga

WPROWADZENIE DO RACHUNKOWOŚCI ZARZĄDCZEJ I CONTROLLINGU

Rachunkowość to ten obszar funkcjonowania przedsiębiorstw i przedsiębiorców, który dostarcza wiarygodnych i pogłębionych informacji, pomocnych w ocenie stanu gospodarczego jednostki. Na podstawie informacji dostarczanych przez rachunkowość można dokonać analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki gospodarczej w minionych okresach, a także na podstawie zaobserwowanych trendów zmian wnioskować o sytuacji firmy w przyszłości.

Spośród wielu definicji rachunkowości na uwagę zasługują następujące:

3. Rachunkowość to system ciągłego w czasie ujmowania (rejestrowania), grupowania, prezentowania i interpretowania, wyrażonych w pieniądzu i bilansujących się ogólnych i szczegółowych danych liczbowych o działalności gospodarczej i sytuacji majątkowej jednostki gospodarującej.
4. Rachunkowość jest to system informacyjny służący użytkownikom do podejmowania decyzji gospodarczych, zwłaszcza finansowych oraz do oceny działalności gospodarczej i rozliczania kierownictwa z odpowiedzialnego i efektywnego zarządzania powierzonym majątkiem oraz pozycji rynkowej jednostki gospodarczej.

Rachunkowość zatem stanowi przede wszystkim źródło informacji przede wszystkim na temat tego co się w jednostce gospodarczej wydarzyło (rachunkowość finansowa), ale także przy jej pomocy można prognozować działania zorientowane na podejmowanie decyzji odnośnie okresów przyszłych (rachunkowość zarządcza).

Charakteryzując rachunkowość finansową i rachunkowość zarządczą należy stwierdzić, iż: **rachunkowość finansowa** – to ta część rachunkowości, która zajmuje tzw. księgowaniem tj. rejestrowaniem wszystkich zdarzeń i operacji gospodarczych w odpowiedniej formie i czasie oraz sporządzaniem wszelkich - wymaganych przepisami prawa - sprawozdań prezentujących informacje ekonomiczne dla otoczenia podmiotu gospodarczego, a więc akcjonariuszy, urzędów państwowych, instytucji finansowych. Oczywiście dane emitowane przez rachunkowość finansową są wykorzystywane również wewnątrz przedsiębiorstwa m.in. w rachunkowości zarządczej;

rachunkowość zarządcza – określa tę część rachunkowości, która koncentruje swą uwagę na „produkowaniu” informacji dla celów zarządzania podmiotem gospodarczym; inaczej mówiąc jest to ta część przetwarzania informacji ekonomicznej, którą kierownictwo podmiotu gospodarczego wykorzystuje do zarządzania bieżącego i strategicznego; w przeciwieństwie do rachunkowości finansowej rachunkowość zarządcza koncentruje się głównie na informacjach prospektywnych (przyszłych) i nie ma też żadnych określonych regulacji prawnych.

Michał Lehmann

ZARZĄDZANIE PRZEDSIĘBIORSTWEM

Przedsiębiorstwo jest organizacją, czyli całością złożoną z ludzi, którzy za pomocą bazy materialnej realizują założone cele. Celem przedsiębiorstwa rynkowego jest produkcja określonych wyrobów i świadczenie usług z uwzględnieniem kryterium efektywności ekonomicznej.

Zarządzanie

Proces obejmujący cztery następujące funkcje: planowanie, organizowanie, kierowanie i kontrolowanie, który jest ukierunkowany na skuteczne i efektywne (produktywne) wykorzystanie podstawowych zasobów organizacji (ludzkich, finansowych, rzeczowych, informacyjnych)

Zarządzanie strategiczne

STRATEGIA – odpowiedź organizacji na szanse i zagrożenia powstające w otoczeniu. Odpowiedź musi być spójna z zasobami wewnętrznymi.

STRATEGIA – określenie spójnych działań zmierzających do osiągnięcia w wyznaczonym czasie zhierarchizowanych celów.

STRATEGIA – plan wykorzystania i alokacji będących do dyspozycji zasobów w celu zmodyfikowania równowagi konkurencyjnej i ustabilizowania przewagi firmy.

STRATEGIA – to podejmowane przez przedsiębiorstwo kierunki, cele i sposoby działania, aby uzyskać przewagę konkurencyjną na rynku, która określa jego trwanie, a zwłaszcza rozwój w długim czasie.

STRATEGIA – określanie celów i zadań w długim okresie funkcjonowania firmy, dobór określonych polityk i alokacji zasobów, aby osiągnąć te cele w możliwie najlepszy sposób.

STRATEGIA – sposób osiągnięcia ustalonego celu, uporządkowana w czasie seria odpowiedzi na pytanie typu: „jak się za to wziąć?”.

ZALECENIA STRATEGICZNE

- Koncentracja na obszarach działalności, w których firma zajmuje czołowe miejsce na rynku lub też ma realne szanse je osiągnąć.
- Wycofanie środków finansowych z innych obszarów.
- Koncentracja na gotówce, a nie na zyskach.
- Osiąganie przewagi kosztowej nad konkurencją.
- Manewrowanie konkurentami w taki sposób by wycofali się z segmentów najistotniejszych z punktu widzenia efektywności finansowej.
- Intensywne wykorzystanie długów, w celu sfinansowania rozwoju, wzmocnienia pozycji na rynku i uzyskania dywidendy dla akcjonariuszy.
- Unikanie przesadnego poszerzania asortymentu produktów, zbytej złożoności i nadmiernych kosztów ogólnych.

Andrzej Ludiwcki

ZASADY DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORCÓW

Swoboda działalności gospodarczej w Konstytucji RP

- Art. 20 Konstytucji RP: *Spółeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.*
- Art. 22 Konstytucji RP: *Ograniczenie wolności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.*

Swoboda działalności gospodarczej w prawie wspólnotowym

- Art. 43 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską: *Ograniczenia swobody przedsiębiorczości obywateli jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego są zakazane w ramach poniższych postanowień. Zakaz ten obejmuje również ograniczenia w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii przez obywateli danego Państwa Członkowskiego, ustanowionych na terytorium innego Państwa Członkowskiego. Z zastrzeżeniem postanowień rozdziału dotyczącego kapitału, swoboda przedsiębiorczości obejmuje podejmowanie i wykonywanie działalności prowadzonej na własny rachunek, jak również zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwami, a zwłaszcza spółkami (...), na warunkach określonych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego dla własnych obywateli.*

Cele ustawy

- Umocnienie gwarancji swobody działalności gospodarczej
- Poszerzenie zakresu wolności gospodarczej, zwłaszcza przez ograniczenie zakresu koncesji i zezwoleń
- Ułatwienie podejmowania działalności gospodarczej przede wszystkim w drodze zastąpienia kilku zgłoszeń o rozpoczęcie działalności jednym wnioskiem
- Ograniczenie liczby i czasu trwania kontroli działalności gospodarczej, wprowadzenie zakazu prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie u tego samego przedsiębiorcy
- Wprowadzenie kategorii mikroprzedsiębiorcy oraz nowe zdefiniowanie MSP
- Harmonizacja przepisów nowej ustawy z Kodeksem cywilnym i Kodeksem spółek handlowych
- Uproszczenie i uporządkowanie procedur administracyjnych związanych z reglamentacją działalności gospodarczej przedsiębiorców polskich i zagranicznych

Swoboda działalności gospodarczej

- Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.
- Organ administracji publicznej nie może żądać ani uzależnić swojej decyzji w sprawie podjęcia, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej przez zainteresowaną osobę od spełnienia przez nią dodatkowych warunków, w szczególności przedłożenia dokumentów lub ujawnienia danych, nieprzewidzianych przepisami prawa.
- Państwo udziela przedsiębiorcom pomocy publicznej na zasadach i w formach określonych w odrębnych przepisach, z poszanowaniem zasad równości i konkurencji.

Marcin Orliński